

## SŁUCH FONEMATYCZNY CO TO TAKIEGO?

Słuch fonematyczny to umiejętność rozróżniania fonemów (czyli najmniejszych elementów mowy, w uproszczeniu można je utożsamiać z głoskami). Dzięki tej umiejętności potrafimy odróżnić np. k od g czy sz od s, a w konsekwencji odróżniamy słowa szale od sale, kura od góra. Słuch ten kształtuje się od ok. 6 m. ż. – 1 r. ż. Do 7 r. ż. Jego zaburzenia mogą prowadzić do m.in. do dysleksji, wad wymowy, trudności w pisaniu i czytaniu, zubożenia słownictwa itp., dlatego tak ważne są ćwiczenia słuchu fonematycznego. Poniżej kilka propozycji ćwiczeń słuchu fonematycznego (autor: Sylwia Teklińska, Progres Centrum Wspomagania Rozwoju Dziecka i Rodziny).



# JAK ĆWICZYĆ SŁUCH

## FONEMATYCZNY

### CZĘŚĆ 1



## Ćwiczenie rozpoznawania barwy dźwięku

Wybieramy **trzy przedmioty** np. klucze, długopis i piłka (ważne, aby przedmioty przy upadku na podłogę nie wydawały zbyt podobnych do siebie dźwięków).

**Siadamy naprzeciwko** dziecka, pokazujemy i nazywamy każdy z przedmiotów, a następnie upuszczamy je kolejno na stół lub podłogę, zwracając uwagę dziecka na wydawany przez nie dźwięk (np. poprzez mówienie "posłuchaj" lub wykonanie gestu przy uchu).

**Następnie dziecko zamyka oczy**, a my upuszczamy wybrany przedmiot. Zadaniem dziecka jest **wskazanie lub nazwanie** przedmiotu, który chwilę wcześniej został upuszczony.

Z czasem można **zwiększyć poziom trudności** zadania poprzez upuszczanie kilku przedmiotów, wtedy dziecko musi wskazać sekwencję, lub dodanie przedmiotów, aby zwiększyć pulę wyboru. Ćwiczenie **można wykonywać też z dziećmi niemówiącymi**, ich zadaniem jest wówczas wyłącznie wskazanie przedmiotu.





# JAK ĆWICZYĆ SŁUCH

## FONEMATYCZNY

### CZĘŚĆ 2



## Ćwiczenie rozpoznawania odgłosów zwierząt

**Dobrym ćwiczeniem początkowym** dla rozwijania słuchu fonematycznego jest **rozpoznawanie odgłosów zwierząt**. Słuch fonematyczny **nie musi** być stymulowany wyłącznie zadaniami na rozpoznawanie czy wyróżnianie dźwięków mowy.

Rozpoznawanie odgłosów zwierząt to **dobry wstęp i przygotowanie do kolejnego etapu**, czyli rozpoznawania głosek.

**Jak najprościej ćwiczyć** takie rozpoznawanie? Wpisać w wyszukiwarce hasło **"odgłosy zwierząt"** i puszczać dziecku w ramach zagadki. Można wydrukować obrazki, żeby było ciekawiej albo samemu naśladować odgłosy zwierząt i **świetnie się przy tym bawić!**

hau hau



# JAK ĆWICZYĆ SŁUCH

## FONEMATYCZNY

### CZĘŚĆ 3



## Ćwiczenie rozpoznawania realizacji prawidłowych i nieprawidłowych

**Ciekawą formą** ćwiczeń słuchu fonematycznego, skupioną bezpośrednio na głoskach jest **zachęcanie dziecka do oceny naszych realizacji**. Np. gdy dziecko ma problemy z różnicowaniem głosek [k] i [g], to kładziemy przed nim obrazek kota i go nazywamy poprawnie [kot] lub niepoprawnie [got] - dziecko wówczas może wytknąć nam błąd, a z czasem zacznie zauważać błędy również u siebie. **Uwaga!** Obrazki są koniecznym wsparciem przy tym ćwiczeniu, w przeciwnym razie dziecko może nie wiedzieć, o jaki wyraz w rzeczywistości nam chodzi. Ważne też, abyśmy **nie popadli w schemat kolejności realizacji** prawidłowych i nieprawidłowych, trzeba to robić zupełnie losowo, dzieci szybko chwytają nasz sposób myślenia! :)

